

Försenad slakt på nötköttsgård

Det här materialet innehåller ett scenario i två steg. Ta er gärna tid att läsa, fundera och diskutera tillsammans. Missa inte checklisten i slutet. Där finns tips på hur ni kan förebygga och förbereda er för olika händelser.

📖 **Del 1: Läs**

Klockan är 10 måndag förmiddag och du kikar i din kalender. På onsdag ska de flesta tjurarna från i förfjol gå till slakt. Det ska bli skönt att skicka iväg dem. Det börjar bli trångt i stallet, och du behöver hinna se över inredning och grindar som länge bara lagats provisoriskt.

Telefonen ringer. Du svarar, och i andra änden hör du Agnes från slakteriet. Hon kommer med dåliga besked. På grund av kapacitetsbrist på slakteriet och logistiska problem kan de inte ta emot dina tjurar på onsdag.

Nästa tillgängliga tid är flera veckor fram.

Del 1: Diskutera

- Vad gör ni?
- Vilka kontakter ni?
- Varför väljer ni just så?

📖 **Del 2: Läs**

Efter att ha sökt alternativa transport- och slaktlösningar står ni inför ett faktum: djuren måste stanna längre än planerat. Kostnaderna ökar, djurtätheten i stallarna stiger och köttkvaliteten hotas. Dessutom ökar behovet av foder, vilket skapar logistiska problem.

Du går för att lägga ut de sista ensilagebalarna från Janssons gårde. Första balen är täckt av vitt, luddigt mögel. Nästa likaså. Bal efter bal måste kasseras. Lagret som skulle räcka till sommaren är förstört. Nu måste ni lösa både den oväntade slaktfördröjningen och den akuta foderbristen för att skydda djurens välfärd och minska de ekonomiska förlusterna.

Del 2: Diskutera

- Vad gör ni?
- Hur hanterar ni foder och djurens välfärd under förseningen?
- Hur hade ni kunnat förebygga eller förbereda er för händelsen?

☑ **Checklista: Säkerställ slakten**

- Planera slakten - boka tidigt och för en dialog med slakteriet
- Identifiera alternativa slakterier eller mindre lokala anläggningar som backup
- Kontakta fler än en transportör för att minska risken för avbokningar
- Ha marginal i foderlagret för att kunna hålla djuren längre vid förseningar
- Justera foderstater för att undvika att djuren växer ur slaktkriterierna
- Planera hur djuren kan omfördelas vid längre väntetid
- Säkerställ att ni har skydd vid leveransproblem eller ekonomiska förluster

⚠ **Om du drabbas**

- Kontakta slakteriet och transportören - fråga efter avbokade tider
- Överväg att sälja djuren till annan producent, direktförsäljning eller lokala slakterier
- Justera foderstaten för att kontrollera tillväxt och slaktvikt
- Omfördela djur i stallarna eller på bete för mer utrymme
- Kontrollera välfärd: hälsa, rangbeteende, skador vid ökad djurtäthet
- Gå igenom kostnader och sök ekonomiskt stöd eller försäkringsersättning

Om projektet

Materialet har tagits fram inom ramarna för projektet När krisen eller kriget kommer - beredskapsplanering i primärproduktionen av svenska livsmedel. Projektet syftar till att öka primärproducenters förmåga att arbeta förebyggande och ta fram alternativa planer för att bättre stå emot såväl fredstida kriser som krig.

Medverkande organisationer: Statens veterinärmedicinska anstalt, Länsstyrelsen Norrbottens län, Länsstyrelsen Gotlands län, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Hushållningssällskapet Halland, Skånesemin, Växa, Gård & Djurhälsan, Svensk fågel, Svenska ägg. Finansiär: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Samtliga bilder i detta material är framtagna med AI-stöd.